Statens vegvesen

Sortland kommune
Postboks 117

8401 SORTLAND

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Anita Swan Olsen / 47483160	25/174120-2	24/5517	30.06.2025

Uttalelse til høring - Trafikksikkerhetsplan for Sortland kommune 2026-2029

Vi viser til høringsbrev datert 11.06.2025 med forslag til Trafikksikkerhetsplan for Sortland kommune 2026-2029.

Saken gjelder

Sortland kommunes gjeldende trafikksikkerhetsplan går ut 2025. Trafikksikkerhetsplanen er på bakgrunn av dette under revidering og skal gjelde for perioden 2026-2029.

Denne planen viderefører måten å organisere det kommunale trafikksikkerhetsarbeidet på i Sortland kommune. Planen bygger på trafikksikker kommunekonseptet som er godt forankret hos kommunedirektøren og dens strategiske ledergruppe. Alle kommunale sektorer er gjennom dette arbeidet involvert i gjennomføring av tiltak.

Planen tar utgangspunkt i de nasjonale og fylkeskommunale føringene for trafikksikkerhetsarbeidet, og kapittelet om målsetninger gjenspeiler den trafikkulykkesutviklingen vi kan se på nasjonalt og lokalt nivå. Planen har som tidligere fokus på både fysiske og forebyggende tiltak.

4. juni 2025 vedtok kommunens driftsutvalg å sende ut trafikksikkerhetsplanen på høring.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00

firmapost@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Storgata 11
9405 HARSTAD

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen.

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Vårt sektoransvar for vegnettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafikksikkerhet, framkommelighet, universell utforming, klima og miljøhensyn, samt at helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel.

Vår rolle i denne saken er som forvalter av riksveg på vegne av staten og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Våre merknader til planforslaget

Generell informasjon

Vi opplyser generelt om at vi har *Håndbok V722 Kommunale trafikksikkerhetsplaner* – link til denne her: V722:2025 | Viewer. Denne skal fungere som en støtte for utarbeidelse av kommunale trafikksikkerhetsplaner, og kan bidra til inspirasjon på innhold og oppsett.

Vi har ellers andre karttjenester og nettsider som kan benyttes til trafikksikkerhetsplanen:

- Dere kan hente informasjon fra trafikkulykkesregisteret Trine (vegvesen.no) for å få en oversikt over politiregistrerte trafikkulykker med personskader i kommunen.
- Vegkart: i Vegkart kan man se data fra Nasjonal vegdatabank (NVDB) og laste ned data på forskjellige formater. Her kan man finne kartfestet informasjon om blant annet ulykker, fartsgrense, trafikkmengde, skilting, mv.

Vedlagt ligger det også nyttige lenker med informasjon om trafikksikkerhetsarbeidet til Statens vegvesen, fylkeskommunen, Politiet og Trygg Trafikk.

Planstart og medvirkning

I høringsbrevet står det at det har vært gjennomført medvirkning med kommunens folkevalgte, alle kommunens sektorer, samt eldreråd, ungdomsråd og rådet for personer med funksjonsnedsettelser. Vi lurer på om kommunen har dokumentert dette en plass i løpet av prosessen. Det kan være fint å vise til merknader/medvirkningen og hvordan denne har vært behandlet, samt hvordan dette har formet planen.

Vi ser videre i saksframlegget på kommunens møteportal, fra møtet med driftsutvalget 04.06.2025, at det er vedlagt en powerpoint til saken. Her fremgår det at planen har et planprogram, når varsel om oppstart har vært, og videre framdrift i planarbeidet. Vi kan imidlertid ikke se i våre systemer at vi har mottatt varsel om oppstart eller tilhørende planprogram, for denne planen for perioden 2026–2029. Vi kan videre ikke se kunngjøring av oppstart og denne høringen av planen på kommunens hjemmesider, ved sjekk under «aktuelt» og «kunngjøringer».

Hvis dette likevel er gjort eller det er en bakgrunn for dette, bør dette komme tydelig fram i saksfremlegget for vedtak av planen. Enten om det er i form av tekst i saksfremlegget eller et vedlegg til saken. Dette for å dokumentere prosessen og innspillene i forbindelse med utarbeidelse av planen.

Behov for opprydding i layout og dokumentets inndeling

Vi viser til et eksempel, der det under kapittel 5 opplistes overordnede føringer. Ved detaljering av disse føringene har de imidlertid fått nytt kapittel eller bokstavinndeling. Vi anbefaler derfor kommunen om å rydde i dokumentet og lage en bedre kapittelinndeling. Generelt bør dere påse at innhold som hører sammen, kommer under samme kapittel. Dette vil gi et mer oversiktlig dokument som er lettere å orientere seg i.

I ulike deler i planen henvises det til kapitler som ikke finnes i dokumentet, dette bør ryddes opp i. Kommunen bør derfor ta en gjennomgang og luke bort eller korrigere slik at henvisninger blir riktig. Et eksempel på dette er i kapittel 14, siste setning: *«Se eget punkt 8.11 i Trafikksikkerhetsplanen som er sykkelstrategi for Sortland kommune.»*. Vi kan ikke se at planen har et punkt 8.11.

Kunnskapsgrunnlaget i plandokumentet og status fra sist plan

Vi vil rose kommunen for å ta med relevante temaer i planen, samt at vurderingene til disse er konkrete og lett forståelige. Med utfordringsbildet har det også vært påpekt nødvendige forslag på tiltak, samt at disse er fult opp i tiltakene.

Vi vil videre anbefale kommunen om å også si noe om status i forbindelse med kommunen som arbeidsgiver og rutiner/tiltak som allerede er i gang, og som skole- og barnehageeier (f.eks. hjertesoner). Dette kan gi et fint grunnlag å jobbe videre med i forbindelse med prioritering av tiltak i forbindelse med budsjettarbeid.

I analysen av trafikkulykker har man påpekt utviklingen siden sist planperiode. Det kunne videre vært interessant å trekke fram hvilke tiltak som har vært gjennomført ved sist periode, og effekten av tiltakene. Dette kan være et verktøy for å si noe om utvikling over tid, samt bidra til kunnskap om effekten på tiltakene.

Konkrete tilbakemeldinger til innholdet

Vi viser først til konkret plassering i dokumentet ved henvisning til kapittel og underdelinger, for så våre merknader til disse.

- Kapittel 1 Sammendrag
  Innholdet er mer i form av stikkord/korte setninger, og gjengir ikke en oppsummering av innholdet i planen. Her bør man vurdere å utdype noe nærmere, eventuelt fjerne denne.

- **Kapittel 5 Overordnede føringer**
  Vi kan anbefale flere overordnede føringer som kommunen kan vurdere å supplere med, følgende er: Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet.

- **Kapittel 6 FNs bærekraftsmål**
  Det er positivt at kommunen har innarbeidet FNs bærekraftsmål og gjort det relevant for trafikksikkerhetsarbeidet. Vi kan videre foreslå flere punkter som kommunen kan vurdere:
  - Trafikksikkerhet på tjenestereiser er også et sentralt premiss for et sikkert arbeidsmiljø (delmål 8.8).
  - Videre kan trafikksikkerhet integreres i virksomheters rapportering (delmål 12.6) og i innkjøp og anskaffelser (delmål 12.7).

- **Kapittel 6 FNs bærekraftsmål, bokstav b) Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033**
  Vi opplyser om at gjeldende og oppdatert NTP er Meld. St. 14 (2023 –2024) Nasjonal transportplan 2025–2036, og at det er denne som skal brukes. Henvisning må korrigeres, og avsnittets innhold må derfor oppdateres til gjeldende NTP.

- **Kapittel 6 FNs bærekraftsmål, bokstav i) Barnas transportplan**
  I gjeldende NTP nevnes forhold i tilknytning til Barnas transportplan under kapittel 8.6. Vi ber kommunen se om det er punkter i NTP kapittel 8.6, som kan være relevant å få med i planen.

- **Kapittel 6, bokstav c) Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg (2022–2025)** innholdet ser ikke ut til å stemme med det som fremkommer i tiltaksplanen. Ber kommunen oppdatere innholdet, slik at det samsvarer med det som står i tiltaksplanen – Bruk f.eks. forordet i Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet 2022–2025 til oppdatering til riktig innhold.

- **Kapittel 6, bokstav e): Trafikksikker kommune**
  Det er positivt at kommunen forklarer hva trafikksikker kommune er og kriterier for å bli regnet som dette. Her bør kommunen også fremheve sitt gode arbeid og at dere er godkjent som trafikksikker kommune.

- **Kapittel 7 Ulykkessituasjonen /–utviklingen i Sortland kommune og 8 Trafikksikkerhetsutfordringer i kommunen**
  Kapittel 7 og 8 bør være samlet under ett kapittel, da grafene og tabellene i kapittel 7 henger tett opp mot tekstlig del i kapittel 8.

Tabeller og grafer må nummereres og henvise til kildene som er benyttet. Videre må de få tekstlig forklaring, enten som bildetekst eller i tekstlig format i dokumentet. Dette er viktig for å gi leser mulighet til å forstå innholdet, samt gjøre det mer universelt tilgjengelig for dem som er avhengige av hjelpemidler for formidling av innholdet – f.eks. tekstopplesing.

Vi kan ellers nevne at de endelige ulykkestallene for 2024 også er tilgjengelig på TRINE og vegkart, som kommunen kan legge inn i planen og benytte ellers i sitt arbeid.

For øvrig opplever vi innholdet i kapittel 8 som godt og tydelig beskrevet, som setter lys på utviklingen fra sist planperiode og hva som blir viktig framover. Dette gir videre en fin overgang til kapittel 9. Koblingen tas opp igjen i kapittel 12 som henviser til hvilke innsatsområder kommunen skal fokusere på i planperioden.

- **Kapittel 11 Trafikksikkerhet og viltforvaltning**
  Samme som kommentar over, bilder/tabeller/ol. bør nummereres, vise til kilde og få kort beskrivelse på innhold og tegnforklaring. Under bokstav c) vurdering av tiltak for trafikksikkerhet og viltproblematikk, kan en slik nummerering også gjøre det lettere når konkrete tiltak henviser til tabell eller kart.

- **Kapittel 13 Sykkelstrategi**
  Kommunen kan vurdere om man skal supplere med elementer for gange, og kalle det en gå- og sykkelstrategi.

- **Kapittel 9 Mål og strategi for trafikksikkerhetsarbeidet i Sortland kommune, og kapittel 12 Innsatsområder**
  Vi vil berømme kommunen for et konket mål, strategi og innsatsområder som er godt koblet opp mot de funn som er kommet fram i vurderingen av trafikksituasjonen i kommunen. Tydelige avgrensede mål gir en konkret retning og realisme for arbeidet, og gjør det lettere å følge opp med nødvendige tiltak. Det vil videre gjøre det enklere å se om tiltakene har hatt en ønsket effekt.

- **Kapittel 15 Forebyggende og holdningsskapende tiltak**
  Introduksjonsteksten er konkret på hvorfor slikt arbeid er viktig og gir resultater. Tabellen illustrerer tydelig for de ulike områdene kommunen skal dekke, f.eks. kommunen som arbeidsgiver og innbyggernes helse og trivsel, rolle som skole- og barnehageeier, samt vegdrift.

- **Kapittel 16 Fysiske tiltak i planperioden**
  Tabellen peker på nødvendige fysiske tiltak i planperioden. Kolonnen for «merknad» gir en god oversikt over status på prosjektene, eller behov for realisering. Mengden tiltak gjør det videre mer realistisk tids- og ressursmessig å kunne nå disse i løpet av planperioden.

Transportforvaltning Nordland
Med hilsen

Jan Oddgeir Handeland
Fungerende seksjonssjef

Anita Swan Olsen
Avdelingsingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
NORDLAND FYLKESKOMMUNE, Postboks 1485 Fylkeshuset, 8048 BODØ
STATSFORVALTEREN I NORDLAND, Postboks 1405, 8002 BODØ